

Transparantieverlag 2009

Accountants & Belastingadviseurs

1. Inleiding

In de samenleving bestaat grote behoefte aan inzicht in het functioneren van instellingen, organisaties en ondernemingen die een belangrijke rol in het maatschappelijk verkeer spelen. De behoefte aan inzicht in het functioneren, betreft ook accountantsorganisaties welke vergunning hebben verkregen tot het verrichten van wettelijke controles bij organisaties van openbaar belang (OOB). Met OOB's worden bedoeld beursgenoteerde ondernemingen, kredietinstellingen, verzekeraars en overige krachtens de Wet toezicht accountantsorganisaties aangewezen instellingen. De wetgever heeft daarom bepaald dat deze accountantsorganisaties een zogenaamd transparantieverlag dienen op te stellen. In artikel 30 van het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) is deze verplichting nader uitgewerkt.

Partners en medewerkers van HLB Van Daal & Partners N.V. voelen zich nauw betrokken bij de samenleving. Met genoegen voldoet het bestuur van HLB Van Daal & Partners N.V. daarom aan de behoefte van de samenleving aan transparantie. Met dit transparantieverlag geeft HLB Van Daal & Partners N.V. inzicht in haar structuur, het bestuur, het stelsel van kwaliteitsbeheersing en haar daadwerkelijk functioneren.

Voor een juist begrip van de informatie in onderhavig transparantieverlag is het naar onze mening noodzakelijk deze te plaatsen in haar context. De context betreft recente historie van HLB Van Daal & Partners N.V. alsmede de door haar geformuleerde missie. Deze onderwerpen worden in hoofdstuk 2 nader uiteen gezet.

Het transparantieverlag is verder verdeeld in een zestal hoofdstukken. In hoofdstuk 3 wordt de juridische en organisatorische structuur toegelicht. In het hoofdstuk wordt tevens nader ingegaan op het internationale en nationale netwerk. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Hoofdstuk 5 betreft de naleving van onafhankelijkheidsvoorschriften. Het onderhoud van vaktechnische kennis is onderwerp van hoofdstuk 6. De beloning van externe accountants, partners en medewerkers wordt nader toegelicht in hoofdstuk 7. Overige informatie zoals vereist in artikel 30 van het Bta is opgenomen in hoofdstuk 8. In hoofdstuk 9 is de evaluatie door het bestuur van het stelsel van kwaliteitsbeheersing opgenomen.

2. Recente historie en missie

HLB Van Daal & Partners is haar dienstverlening begonnen in Waalwijk in het jaar 1979. Vanaf de beginperiode is de organisatie gericht geweest op MKB-bedrijven en dan met name familiebedrijven. Begin jaren '90 heeft HLB Van Daal & Partners, toen nog gedreven in een maatschap, een sterke groei doorgemaakt. De groei had betrekking op zowel omzet, aantal vestigingen, aantal partners als ook het aantal medewerkers. Conform afspraken met andere HLB partners (zie hoofdstuk 3) opereerde en opereert HLB Van Daal & Partners primair in Noord-Brabant.

Rond het jaar 2000 heeft de toenmalige maatschap HLB Van Daal & Partners haar missie, visie en doelstellingen heroverwogen. Hierbij is de groei, zowel in aantal als in gemiddelde omvang, van de cliënten die zij bedient nadrukkelijk in de overwegingen betrokken. Uitkomst van de heroverweging is de keuze om hoogwaardige accountancy- en belastingadviesdiensten aan te bieden aan zowel MKB-bedrijven als ook aan grotere ondernemingen. Bij al haar dienstverlening staat een uitstekende prijs/kwaliteit verhouding voorop.

In de jaren daarna heeft HLB Van Daal & Partners, nog steeds een maatschap, deze keuze verder uitgewerkt. Binnen de organisatie zijn de verschillende expertises verder gesplitst. Binnen de accountancyafdeling is de splitsing tussen werkzaamheden voor het MKB, veelal gerelateerd aan samenstellwerkzaamheden, en de grotere ondernemingen, veelal gerelateerd aan controle van financiële informatie, verder vorm gegeven. In de belastingadviesafdeling heeft dit geleid tot verschillende kenniscentra zoals: omzetbelasting, pensioenen en een Nederland-België-desk. Zowel voor accountancy als voor belastingadvies geldt dat wij middels het internationale HLB-netwerk onze cliënten wereldwijd verder kunnen helpen. Het hierbij gehanteerde internationale concept heet Global Care, wij nodigen u uit hiervan kennis te nemen op de website van HLB International (www.hlbi.com).

In het jaar 2007 is de juridische structuur van HLB Van Daal & Partners door de vennoten heroverwogen. Besloten is de onderneming HLB Van Daal & Partners in het jaar 2007 in te brengen in een naamloze vennootschap (N.V.). De partners (voorheen vennoten in de maatschap) zijn, middels hun respectievelijke besloten vennootschappen, aandeelhouder van de N.V.

De ontwikkelingen en gemaakte keuzes tot en met het jaar 2009 hebben er toe geleid dat wij een breed palet aan cliënten mogen bedienen. Kleine en (middel)grote familiebedrijven in vele branches blijven onze basis. Retail, ICT, groothandel, transport en aannemerij zijn slechts enkele voorbeelden van de branches waarin onze cliënten actief zijn. Daarnaast bedienen wij een groeiend aantal grotere, internationaal georiënteerde, ondernemingen, waaronder een aantal beursgenoteerde ondernemingen.

Onze missie is als volgt geformuleerd:

- Het bieden van hoogwaardige dienstverlening op gebied van accountancy, fiscaliteit, loonadministratie en overige advisering (full service)
- Diensten te leveren aan bedrijven in het MKB+segment en middelgrote, nationaal en internationaal opererende bedrijven
- Het aangaan van intensieve duurzame relaties met de klanten, aan wie maatwerk wordt geleverd om ondernemingsdoelstellingen te realiseren
- Een slagvaardige en flexibele organisatie te zijn met know how en expertise van een groot (inter)nationaal netwerk.

3. Juridische en organisatorische structuur

HLB Van Daal & Partners wordt gedreven in een Naamloze Vennootschap (N.V).

HLB Van Daal & Partners N.V. is samen met 4 andere accountantsorganisaties lid van HLB Nederland B.V. HLB Nederland B.V. is op haar beurt lid van HLB International.

3a. Internationaal netwerk

HLB International is een wereldwijd netwerk van onafhankelijke accountants- en advieskantoren (members). Elk van die members is een separate en onafhankelijke rechtspersoon. Om die reden zijn de members niet aansprakelijk voor handelingen of fouten verricht respectievelijk gemaakt door andere members. HLB International Limited is een Engelse vennootschap welke de internationale activiteiten van HLB International coördineert, zij verricht geen activiteiten ten behoeve van cliënten. Om die reden is HLB International noch

HLB Van Daal & Partners N.V. aansprakelijk voor handelingen of fouten verricht respectievelijk gemaakt door andere members en vice versa.

HLB International is lid van het Forum of Firms. De accountantsorganisaties die zijn erkend door het Forum of Firms voldoen aan hoge internationale kwalitatieve standaarden, mede door het bestaan van een kwaliteitssysteem en uniforme controlemethoden. HLB International neemt de 10e positie in op de wereldranglijst van accountantsorganisaties die erkend zijn door het Forum of Firms.

3b HLB Nederland

HLB Nederland is het Nederlandse HLB-samenwerkingsverband van een vijftal onafhankelijke Nederlandse accountantsorganisaties (leden). De samenwerking betreft de gezamenlijke ontwikkeling van een stelsel van kwaliteitsbeheersing welke is vastgelegd in een handboek kwaliteit (HKB), vaktechniek, delen van kennis, PR en communicatie alsmede het behalen van gezamenlijke inkoopvoordelen.

Elk van de leden is een separate en onafhankelijke rechtspersoon. Om die reden zijn de leden niet aansprakelijk voor handelingen of fouten verricht respectievelijk gemaakt door andere leden. HLB Nederland B.V. is een besloten vennootschap welke een aantal Nederlandse activiteiten van HLB Nederland coördineert of uitvoert zoals in de vorige alinea omschreven, zij verricht geen activiteiten ten behoeve van cliënten. Om die reden is HLB Nederland B.V. noch HLB Van Daal & Partners N.V. aansprakelijk voor handelingen of fouten verricht respectievelijk gemaakt door andere leden en vice versa.

3c HLB Van Daal & Partners N.V.

HLB Van Daal & Partners N.V. is een naamloze vennootschap welke statutair te Waalwijk is gevestigd. Alle aandelen worden gehouden door besloten vennootschappen van beroepsbeoefenaars (partners). HLB Van Daal & Partners N.V. heeft met elk van de besloten vennootschappen een managementovereenkomst gesloten. In een afzonderlijke aandeelhoudersovereenkomst is bepaald dat te allen tijde de meerderheid van de aandelen in HLB Van Daal & Partners N.V. middellijk of onmiddellijk in bezit dient te zijn van Registeraccountants of Accountants-Administratieconsulenten.

HLB Van Daal & Partners N.V. wordt bestuurd door een directie. De directie wordt benoemd, geschorst en/of ontslagen door de Vergadering van Aandeelhouders (lees: Partners). In het jaar 2009 werd de directie gevormd door G.F.J. Koot AA en Drs. E.W. van der Haar RA. Beiden zijn aan te merken als beleidsbepaler in de zin van de Wet toezicht Accountantsorganisaties.

De directie wordt ondersteund door een aantal staffunctionarissen en professionals. Relevant in dit kader zijn met name de commissie vaktechniek en de compliancefunctie. De commissie vaktechniek wordt bemand door een hoofd vaktechniek aangevuld met enkele commissieleden. De compliancefunctie wordt vervuld door de Compliance Officer. De functie van compliance officer als bedoeld in artikel 23 lid 1 Bta wordt ingevuld door de heer drs. E.A.A. van Iersel RA. Hij wordt daarin bijgestaan door een plaatsvervangend Compliance officer.

Het bestuur legt het te voeren beleid vast in onder meer een beleidsplan en plannen ten aanzien van specifieke onderwerpen. Na goedkeuring door de Vergadering van Aandeelhouders is het bestuur gemachtigd binnen de kaders van de plannen het dagelijks beleid uit te voeren.

Een aantal activiteiten met betrekking tot corporate finance, fusies en overnames wordt niet door HLB Van Daal & Partners N.V. uitgevoerd. Matchers B.V., waarin deze activiteiten voor een deel wel worden uitgevoerd, is aan te merken als onderdeel van het netwerk van HLB Van Daal & Partners N.V.

4. Stelsel van Kwaliteitsbeheersing

Kwaliteit is de basis voor het functioneren van HLB Van Daal & Partners N.V. In het strategisch plan neemt kwaliteitsbeheersing daarom een belangrijke plaats in. De eindverantwoordelijkheid voor het stelsel van kwaliteitsbeheersing berust bij het bestuur.

In het beleidsplan en het jaarplan 2009 zijn door het bestuur met betrekking tot kwaliteit een aantal plannen en uitwerkingen opgenomen. Dit betreft onder meer werving en selectie van medewerkers, het op peil houden van kennis in de organisatie c.q. bij de medewerkers van de organisatie, procedures, richtlijnen en kwaliteitsbewaking.

4a. Handboek kwaliteit (HKB)

In HLB Nederland verband is ten behoeve van de kwaliteitsbeheersing een handboek kwaliteit (HKB) ontwikkeld, dat periodiek wordt onderhouden. In het handboek zijn maatstaven, procedures, richtlijnen, checklists etc. opgenomen die van toepassing zijn bij alle door HLB Van Daal & Partners N.V. uitgevoerde werkzaamheden. Hieronder zijn mede begrepen de te hanteren controlebenadering, melding van fraude en ongebruikelijke transacties, consultatie, educatie, opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling en interne reviews op werking van de het kwaliteitssysteem. Het HKB is gebaseerd op de relevante Nederlandse Wet- en regelgeving voor accountants. Specifiek voor HLB Van Daal & Partners N.V. is bij het HKB een addendum gevoegd waarin aanvullende procedures, richtlijnen e.d. zijn opgenomen welke uitsluitend voor HLB Van Daal & Partners N.V. van toepassing zijn. Het HKB is bindend voor alle partners en medewerkers van HLB Van Daal & Partners N.V.

De te hanteren controlebenadering is nader uitgewerkt in een audit manual. De audit manual is gebaseerd op de audit manual opgesteld door HLB International in overeenstemming met internationale regelgeving en door HLB Nederland aangevuld met zaken specifiek geldend voor de Nederlandse praktijk en regelgeving. De audit manual wordt periodiek onderhouden.

Ten behoeve van het borgen van kwaliteit wordt gewerkt met een elektronisch werkprogramma en dossier voor controle- en samenstelwerkzaamheden. De software is extern ingekocht doch aangepast en aangevuld met de wensen en eisen zoals deze voortvloeien uit het HKB en de audit manual. Het elektronisch werkprogramma is een sterk hulpmiddel gebleken om werkzaamheden op een systematische wijze uit te voeren en vast te leggen. Ook de mogelijkheden tot review van werkzaamheden zijn verbeterd. De software alsmede de aanpassingen en aanvullingen worden periodiek onderhouden. De aanvullingen in 2009 betreffen onder meer nieuwe procedures om de gevolgen en risico's van de

kredietcrisis in samenstel-, beoordelings- en controlepraktijk beter te kunnen onderkennen en vernieuwde procedures waarmee wordt voldaan aan NV COS 600.

4b. Interne reviews

Het intern review systeem valt onder de verantwoordelijkheid van de compliance officer. De interne reviews zijn in 2 delen te splitsen. Het eerste deel betreft de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling bij wettelijke controleopdrachten. Het tweede deel betreft de vestigingsreviews.

De opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling (OKB) vindt plaats aan de hand van het controledossier maar tevens aan de hand van mondeling en schriftelijk verkregen informatie, de gecontroleerde (financiële) verantwoording, voornaamste bevindingen en conclusies en het oordeel van de externe accountant zoals dat blijkt uit de door hem af te geven accountantsverklaring. De OKB dient te zijn afgerond voor afgifte van de verklaring. De OKB wordt uitgevoerd door het bestuur aangewezen gekwalificeerd accountants. Deze accountants betreffen extern accountants dan wel staan deze accountants onder toezicht van de Compliance Officer. De Compliance Officer houden toezicht op de uitvoering en uitkomsten van de OKB's. OKB's worden planmatig uitgevoerd. Bij het opstellen van de planning gelden een aantal uitgangspunten die waarborgen dat van elke als zodanig functionerende externe accountant een minimaal aantal controledossiers onderwerp van OKB zijn. Dit minimale aantal wordt bepaald aan de hand van de lengte van de periode dat de extern accountant in functie is en van de uitkomsten van vorige OKB's op zijn/haar controledossiers. Controledossiers van OOB's worden elk jaarlijks aan een OKB onderworpen.

Elke vestiging van HLB Van Daal & Partners N.V. wordt éénmaal per twee jaar intern gereviewed onder toezicht van de compliance officers. Hierbij komen alle onderdelen van het stelsel van kwaliteitsbeoordeling aan de orde.

Periodiek, minimaal éénmaal per kwartaal, vindt overleg plaats tussen compliance officers en bestuur waarbij ook uitkomsten van OKB's en vestigingsreviews worden besproken.

5. Naleving Onafhankelijkheidsvoorschriften

In het HKB zijn richtlijnen en maatregelen opgenomen ter waarborging van de naleving van onafhankelijkheidsvoorschriften. Het betreft hier de onafhankelijkheid van de organisatie, haar medewerkers en haar partners jegens cliënten. De richtlijnen en maatregelen betreffen onder meer:

- Toetsing onafhankelijkheid in het proces van cliëntacceptatie als ook in het proces van continuering van opdrachten;
- Jaarlijkse ondertekening door alle medewerkers en partners van een persoonlijke onafhankelijkheidsverklaring;
- Toetsing volledigheid ontvangen persoonlijke onafhankelijkheidsverklaringen;
- Ondertekening van een onafhankelijkheidsverklaring inzake een wettelijke controle cliënt door alle teamleden voor aanvang van de werkzaamheden;
- Toetsing van opname in dossier van de onafhankelijkheidsverklaringen door alle teamleden;
- Periodiek aandacht besteden aan belang naleving onafhankelijkheid in cursussen en trainingen.

Vorengenoemde toetsingen worden mede uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Compliance Officer tevens onafhankelijkheidsfunctionaris. Uitkomsten van de toetsingen worden in het periodiek overleg tussen Compliance Officer en bestuur besproken.

De toetsing van onafhankelijkheid in het proces van cliëntacceptatie als ook in het proces van continuering van opdrachten betreft voor zover relevant mede de samenwerkingspartners en HLB International.

6. Onderhouden van vaktechnische kennis

Zoals in hoofdstuk 2 van dit transparantieverlag is beschreven heeft HLB Van Daal & Partners N.V. gekozen voor het aanbieden van hoogwaardige accountancy- en belastingadviesdiensten aan zowel MKB-bedrijven als ook aan grotere ondernemingen. Om dit mogelijk te maken is het van noodzakelijk belang de kennis van medewerkers en partners op hoog niveau te houden. De Nadere Voorschriften permanente educatie zoals vastgesteld door de beroepsorganisaties NIVRA en NOVAA gelden daarbij slechts als een minimum.

De commissie vaktechniek van HLB Van Daal & Partners N.V. is onder meer verantwoordelijk voor het onderhouden van de basiskennis en specialistische kennis van de medewerkers en partners. Ook draagt zij zorg voor het bijhouden van relevante ontwikkelingen op het vakgebied door deze medewerkers. Hiertoe wordt ten minste jaarlijks een inventarisatie gemaakt van de behoefte aan educatie voor de verschillende functies in de organisatie. Om de behoefte in te vullen organiseert de commissie vaktechniek jaarlijks een master course van enkele dagen waarmee tevens wordt voldaan aan eventueel vanuit de beroepsorganisaties als verplicht aangemerkte cursussen. Daarnaast organiseert zij door het jaar heen kleinere meetings ten behoeve van medewerkers en partners waarin actuele en/of meer specialistische onderwerpen worden uitgediept. Ten behoeve van medewerkers en partners worden door de commissie periodiek ook elektronische nieuwsbrieven uitgebracht. In de nieuwsbrieven worden actuele ontwikkelingen en/of zaken, aangebracht door bijvoorbeeld medewerkers of Compliance Officers, behandeld. Onderwerpen die in 2009 aan bod zijn gekomen, betreffen onder meer regelgeving ten aanzien van pensioenen en de door IFAC aangekondigde vernieuwing van de Code of Ethics.

Onderhoud van vaktechnische kennis is een belangrijk onderdeel van de periodieke functionerings- en beoordelingsgesprekken. In die gesprekken wordt door beoordelaars en medewerkers samen bepaald of en zo ja welke aanvullende educatiebehoefte bij individuele medewerkers bestaan. Deze individuele educatiebehoefte wordt veelal ingevuld middels het bijwonen van door externe partijen aangeboden toegesneden cursussen of trainingen.

De Compliance Officers stellen jaarlijks vast dat door alle gekwalificeerde medewerkers tenminste wordt voldaan aan de eisen voortvloeiend uit genoemde Nadere Voorschriften.

7. Grondslag voor de beloning van externe accountants

Bij de grondslagen voor de beloning van externe accountants dient onderscheid te worden gemaakt tussen partners en medewerkers.

Alle partners c.q. hun besloten vennootschappen ontvangen een managementfee. Deze fee is voor iedere partner gelijk.

Medewerkers van HLB Van Daal & Partners N.V. welke door het bestuur zijn gemachtigd op te treden als extern accountant ontvangen een vast salaris dat kan worden aangevuld met een individuele bonus. HLB Van Daal & Partners N.V. kent vastgestelde salarisschalen per functiegroep. Salarisverhogingen zijn afhankelijk van het presteren binnen de desbetreffende functiegroep. Prestatiemeting vindt in principe plaats door de vestigingsleiding en is onder meer afhankelijk van kennisniveau, mate van zelfstandigheid, kwaliteit van geleverde dienstverlening, leiderschap, productiviteit en acquisitievermogen. Prestatiemeting van medewerkers die tevens als extern accountant zijn aangewezen wordt vooraf door de vestigingsleiding afgestemd met het bestuur. De omvang van eventuele bonussen is veelal afhankelijk van de mate waarin vooraf afgesproken doelen door de medewerker zijn behaald. De doelen kunnen onder meer betreffen: productiviteit, bijzondere bijdragen aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de dienstverlening van HLB Van Daal & Partners N.V. of eventueel door de medewerker nieuw aangebrachte omzet.

8. Overige informatie

HLB Van Daal & Partners N.V. mag meerdere beursgenoteerde ondernemingen tot haar cliëntenbestand rekenen. Het betreft zowel statutair in Nederland gevestigde beursgenoteerde ondernemingen als ook dochterondernemingen van in het buitenland gevestigde beursgenoteerde ondernemingen. Een aantal van deze ondernemingen betreft organisaties van openbaar belang waarbij een wettelijke controle is uitgevoerd, dit zijn Ctac N.V., genoteerd te Amsterdam aan Euronext en ICTS N.V., genoteerd te New York aan OTCBB.

De omzet van HLB Van Daal & Partners N.V. over het boekjaar 2009 bedroeg € 22.000.000, het aandeel wettelijke controles daarin ruim € 2.100.000. Het gemiddeld aantal medewerkers (inclusief partners) in het jaar 2009 bedroeg circa 215, in full time equivalenten circa 185. Het aantal medewerkers ultimo 2009 bedroeg circa 220.

Voor 2010 verwacht HLB Van Daal & Partners N.V. een beperkte groei. De groei betreft autonome groei verdere groei door overnames wordt niet uitgesloten.

De omzet van de bij HLB Nederland aangesloten leden heeft in het jaar 2009 in totaal circa € 60.000.000 bedragen.

Op grond van de Wet toezicht accountantsorganisaties voert de AFM toezicht op HLB Van Daal & Partners N.V. In dat kader heeft HLB Van Daal & Partners N.V. de AFM de voor dat toezicht benodigde informatie verstrekt en hebben zij met elkaar over diverse onderwerpen constructief overleg gevoerd.

9. Evaluatie stelsel van kwaliteitsbeheersing

Het bestuur van HLB Van Daal & Partners N.V. erkent haar verantwoordelijkheid voor het functioneren van het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Laatstelijk op 9 maart 2010 heeft het bestuur, na overleg met de Compliance Officers, het stelsel van kwaliteitsbeheersing geëvalueerd. Op grond van de evaluatie verklaart het bestuur dat:

- Het stelsel van kwaliteitsbeheersing, zoals in hoofdlijnen in dit transparantieverlag beschreven, doeltreffend functioneert;
- Intern toezicht op de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften is uitgevoerd;
- Het beleid inzake het onderhouden van basiskennis van de medewerkers en het bijhouden van ontwikkelingen op hun vakgebied, zoals in dit transparantieverlag in hoofdlijnen omschreven, naar behoren wordt uitgevoerd.

Waalwijk, 31 maart 2010

HLB Van Daal & Partners N.V.
Accountants & Belastingadviseurs

w.g.

G.F.J. Koot AA

drs. E.W. van der Haar RA

Mocht u vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit transparantieverlag dan kunt u contact opnemen met het bestuur van HLB Van Daal & Partners N.V., het e-mailadres is bestuur@hlb-van-daal.nl.